

Úkoly a použití jednotek ženijního vojska

EOD podpora

Cíl:

Seznámit studenty se základními pojmy v oblasti likvidace výbušných prostředků a objasnit význam EOD podpory vojsk v operacích.

Obsah:

1. Úvod
2. Význam EOD podpory
3. EOD incidenty
4. Řízení EOD operací
5. Zasazení EOD týmu
6. Závěr

1. Úvod

Likvidace výbušných prostředků (EOD – Explosive Ordnance Disposal)

- neutralizace nebezpečí spojeného s nevybuchlou municí, která představuje hrozbu pro operace, zařízení, osoby a materiál ve všech typech operací.

Likvidaci výbušných prostředků provádí specializované jednotky, které mají schopnosti k provádění úkonů spojených s tímto úkolem.

1. Úvod

EOD jednotky plní úkoly ženijní podpory v mírovém, ale i válečném životě zaměřené na vyhledávání, identifikování, zajištění a likvidaci nevybuchlé munice všeho druhu.

Alianční charakter bojového využití vlastních vojsk pak s sebou přináší v tomto směru potřebu standardizovat postupy spojené s vyhledáváním, identifikováním, zajištěním a likvidací nevybuchlé munice všeho druhu.

1. Úvod

Výbušné prostředky

- trhavé pumy,
- chemické, biologické a radiační zbraně a zařízení,
- složky kazetové munice a uvolněná submunice,
- munice prorážející beton/protibetonová munice,
- neřízené rakety a střely,
- řízené střely,
- granáty/projektily,
- pozemní miny,
- sabotážní zařízení,
- podvodní zbraně,
- improvizovaná výbušná zařízení.

2. Význam EOD podpory

Schopnost likvidace výbušných prostředků je jedním z klíčových operačních prvků.

Přispívá k:

- volnosti pohybu,
- ochraně sil,
- plnění dalších vojenských úkolů.

2. Význam EOD podpory

Podpora volnosti pohybu:

- zjištění, identifikace, bezpečné zneškodnění a odstranění výbušných prostředků ohrožující manévr,
- poskytování technického poradenství a asistence ve společných operacích pro očistu komunikací, v prohledávacích operacích, v očištění prostorů, u kterých je plánováno jejich využití, a v odminovacích operacích, kde je známá nebo předpokládaná hrozba nevybuchlé munice a min.

2. Význam EOD podpory

Podpora ochrany sil:

- zjištění, identifikace, bezpečné zneškodnění a odstranění výbušných prostředků,
- školení vojenského personálu,
- ničení výbušných prostředků protivníka, podpora činností ostatních sil ničením nalezených výbušných prostředků protivníka,
- podpora při odstraňování nepoužitelných vlastních nebo zahraničních výbušných prostředků,

2. Význam EOD podpory

Podpora ochrany sil:

- řízení a podpora při vyšetřování nehod a incidentů,
- podpora velení a řízení plánováním a realizací ochrany sil – posouzení plánů ochrany sil a postupů v rámci prohledávacích operací ve vztahu k hrozbám výbušných prostředků; zpracování a implementace plánů okamžité činnosti na EOD incidenty a plánů ochrany sil při těchto incidentech,
- podpora činnosti zdravotnických, veterinárních a pohřebních služeb v plánování a řízení obnovy a odstranění pozůstatků osob a zvířat zasažených výbušnými prostředky,

2. Význam EOD podpory

Podpora ochrany sil:

- podpora činností v rámci očisty prostorů (včetně palebných výhledů),
- ničení výbušných prostředků a zbraní a podpora amnestičních programů k bezpečnému zajištění vrácených zbraní a veškerých identifikovaných výbušných prostředků a jejich zničení.

2. Význam EOD podpory

Podpora dalších vojenských úkolů:

- zjištění, identifikace, bezpečné zajištění a odstraňování výbušných prostředků, které ohrožují civilní obyvatelstvo (CIMIC Civil-Military Cooperation),
- podpora obsazení nebezpečných prostorů, kde byla zjištěna přítomnost chemických, biologických, radiačních a nukleárních látek, pro přiblížení, prohledávací operaci, identifikaci, bezpečné zajištění předmětů, přepravu a asistenci v odstraňování,

2. Význam EOD podpory

Podpora dalších vojenských úkolů:

- vyšetření výbušných prostředků pro technické zpravodajské účely,
- součinnost s civilními humanitárními operacemi pro odstraňování min a nevybuchlé munice,
- podpora kontrolní činnosti míst pro uskladnění zbraní,
- školení nevojenského personálu a veřejných orgánů,

2. Význam EOD podpory

Podpora dalších vojenských úkolů:

- asistence při vyšetřování incidentů s výbušnými prostředky spojených s vojenskými operacemi, a pokud je vyžadováno s civilními úřady,
- asistence v ochraně důležitých osob (VIP).

2. Význam EOD podpory

Hlavní operační schopnosti:

- řízení, kontrola a průzkum výbušných prostředků,
- řízení, kontrola a odstraňování výbušných prostředků (i v prostředí kontaminovaném chemickými, biologickými, radiologickými a jadernými látkami),
- odhalování a vyhodnocování neznámých výbušných prostředků pro zpravodajské účely a pro účely jejich odstraňování,
- poskytování, výměna a vyhodnocování informací mezi EOD a technickými zpravodajskými orgány.

3. EOD incidenty

EOD incidenty (událost a činnost spojená s likvidací výbušných prostředků) zhoršují volnost pohybu bojových jednotek, narušují komunikace, zhoršují morálku nebo ochromují průmyslová centra, námořní přístavy, vodní cesty, letecké základny nebo městské aglomerace.

Nastávají při odhalení nebo podezření z přítomnosti nevybuchlé munice nebo jiného výbušného prostředku, který představuje hrozbu pro operace, zařízení, osoby nebo materiál.

3. EOD incidenty

Incident je zahájen:

- byla zjištěna přítomnost nevybuchlé munice, u níž došlo k následnému výbuchu,
- u vyskytující se nevybuchlé munice je podezření na možnost jejího výbuchu nebo existují jiné důkazy,
- bylo zjištěno podezřelé zařízení nebo v případě události (incidentu) s improvizovaným výbušným zařízením byla přijata výstraha o přítomnosti tohoto zařízení,
- vyhodnocení hrozby potvrdilo potřebu defenzivní nebo ofenzivní prohledávací operace.

3. EOD incidenty

Kategorie incidentů:

- kategorie A,
- kategorie B,
- kategorie C,
- kategorie D.

4. Řízení EOD operací

V mnohonárodnostních uskupeních musí být jasně definována struktura velení a řízení. Tato struktura ale může být v každé operaci odlišná.

4. Řízení EOD operací

Zásady:

- síly a možnosti,
- vazby velení,
- oddělení úrovní velení a výkonné,
- pružná struktura velení a řízení,
- udržitelnost,
- interoperabilita,
- pravomoc,
- nepřetržitost,
- kategorizace EOD incidentů.

4. Řízení EOD operací

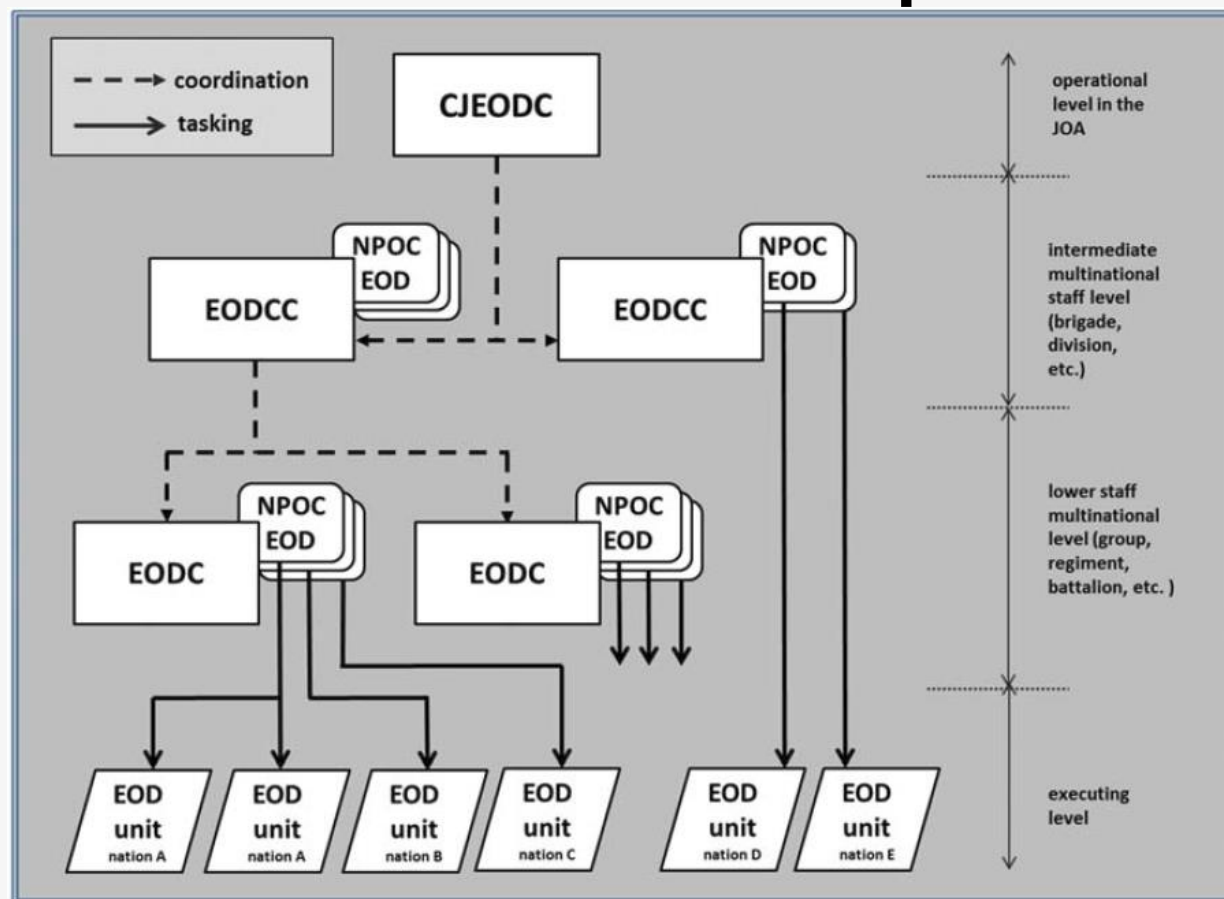
Kritéria:

- záměr politických a vojenských představitelů,
- posouzení hrozeb pro stanovení organizace a schopnosti EOD,
- předpokládaná omezení operační volnosti,
- rozsah úkolu/mise,
- mnohonárodnostní operační organizační struktura,
- národní a vojenská omezení,
- velikost a charakter prostoru odpovědnosti,
- EOD schopnosti poskytované jednotlivými národy,
- vojenské dohody mezi národy,
- ostatní prvky EOD (OSN, další mezinárodní organizace, hostitelské země, nevládní organizace atd.).

4. Řízení EOD operací

5. Zasazení EOD týmu

Jedná se o aktivní působení pyrotechniků EOD (jednotek EOD) proti výbušným prostředkům při EOD incidentu.

5. Zasazení EOD týmu

EOD zásah zpravidla **zahrnuje**:

- převzetí úkolu,
- vyhledávání,
- přiblížení,
- identifikaci a diagnostiku,
- situační vyhodnocení,
- likvidaci,
- ukončení zásahu zpracováním hlášení.

5. Zasazení EOD týmu

Všeobecné zásady:

- princip minimálního rizika,
- princip minimálního počtu osob,
- princip minimálního počtu pyrotechniků,
- princip minimálního času na místě,
- princip ničení na místě,
- princip nejhoršího scénáře,
- princip jednotného velení,

5. Zasazení EOD týmu

Všeobecné zásady:

- princip podpory informací,
- princip zásahu do činnosti dalšího pyrotechnika,
- kvalifikace,
- princip „šesti P“,
- princip jedna skupina EOD – jedna národnost.

6. Závěr

Likvidace výbušných prostředků je jedním z hlavních úkolů plněných v rámci všeobecné ženijní podpory a jednou z požadovaných klíčových schopností v různých druzích operací.

Prvky řízení EOD operací vyhodnocují prostor operace a vymezují zaměření EOD jednotek. Nařízení a postupy pro EOD činnosti se zpracovávají a vydávají pro každou operaci zvlášť. Pro EOD úkoly, na kterých se bude podílet více než jeden národ je nutné detailní plánování a jasné vymezení velení a řízení.

6. Závěr

AČR musí být schopna při spolupráci s partnery využívat jak dostupné technologie, systémy zabezpečení a zásobování, tak techniku, výzbroj a materiál.

Základní podmínky:

- Interoperability (schopnost spolupráce)
- Compatibility (slučitelnost)
- Interchargeability (zaměnitelnost)
- Commonality (stejnost)

Literatura

Palasiewicz Tibor, Skalický Pavel. *Všeobecná ženijní podpora. Podpora operací odstraňováním výbušných prostředků*. [S3866]

ATP-3.18.1. *Allied Tactical Publication for Explosive Ordnance Disposal*.

Úkoly pro samostatnou práci

V rámci samostudia prostudovat následující látku:

- prostudovat přiloženou studijní oporu- kapitoly 1, 2, 4, 5 a 6

